

بسم الله الرحمن الرحيم

روش مناسب و کاربردی
مذہبیت اسلامی

◇ ◇ ◇

دکتر محمد اسماعیل ہستمی نیا
دکتر غلامرضا منجائی
سید محمد رضائی

پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (ع)

سرشناسه

عنوان و نام پدیدآور

رستمی نیا، محمداسماعیل، ۱۳۴۳-

روش مناسب و کاربردی مدیریت اسلامی (دوره مقدماتی رسته‌ای آجا) / نویسندگان محمداسماعیل

رستمی نیا، غلامرضا سنجایی و سیدمحمد رضایی؛ ناظر علمی غلامرضا ویسی؛ ویراستار علی فلاح؛

تهیه کننده پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (علیه السلام).

تهران: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا، ۱۳۹۵.

مشخصات نشر

مشخصات ظاهری

ص: ۳۳۶.

شابک

۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۲-۳۲-۲ ریال: ۱۵۰۰۰۰

وضعیت فهرست‌نویسی

فیا

موضوع

مدیریت (اسلام)

موضوع

Management -- Religious aspects -- Islam

شناسه اف

سنجایی، غلامرضا، ۱۳۴۳ -

شناسه اف

رضایی، سیدمحمد، ۱۳۴۰ -

شناسه اف

ویسی، غلامرضا، ۱۳۴۱ - ناظر

شناسه اف

انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا

شناسه اف

زاهد، آناه علوم اسلامی امام صادق (ع)

رده‌بندی کنگره

BP ۳۳۲/۶۷/۹ ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی

۶۰۰.۵۸:

شماره کتابشناسی ملی

۴۰۹۵۶



روش مناسب و کاربردی مدیریت اسلامی (دوره مقدماتی رسته‌ای آجا)

- تهیه کننده: پژوهشگاه علوم اسلامی امام صادق (علیه السلام)
- نویسندگان: محمداسماعیل رستمی نیا، غلامرضا سنجایی و سیدمحمد رضایی
- ناظر علمی: غلامرضا ویسی
- ناظر نهایی: علی عرب‌پور
- ناظر سازمانی: علی جباری فیروزجاه
- سروراستار: حسین قاسم‌حمزه
- ویراستار: علی فلاح
- واپایش نهایی: عبدالرحمن حیاتی اصل
- صفحه آرا: علی نصیرمحمدی
- طرح جلد: مصطفی زینلی
- نوبت و سال چاپ: اول / ۱۳۹۵
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- بها: ۱۵۰۰۰ تومان
- شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۴۲-۳۲-۲
- ناشر: انتشارات سازمان عقیدتی سیاسی آجا (با همکاری معاونت تربیت و آموزش ساعس آجا)
- لیتوگرافی، چاپ و صحافی: چاپخانه ارتش جمهوری اسلامی ایران

نشانی: تهران، خیابان شهید قدوسی، سازمان عقیدتی سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران

معاونت تربیت و آموزش، صندوق پستی ۳۳۹۸ - ۱۶۷۶۵

تلفن: ۸۱۹۵۲۴۰۷ / دورنگار: ۸۸۴۰۵۰۰۱

فهرست مطالب

پیشگفتار..... ۱۷

درس اول: تعاریف و مفاهیم بنیادی

۱-۱. مروری بر سیر تطور و تحول مدیریت ۲۱

۱-۱-۱. بینش‌های مبتنی بر تجربه شخصی ۲۲

۱-۱-۲. بینش‌های نئوکلاسیک ۲۲

۱-۱-۳. بینش منابع سازمانی ۲۲

۱-۱-۴. بینش سیستمی ۲۳

۲-۱. تعاریف مدیریت ۲۳

۳-۱. مروری بر مدیریت اسلامی ۲۵

۴-۱. گستره، چهارچوب و وظایف ۲۹

۵-۱. تعاریف مدیریت اسلامی ۳۱

۶-۱. ضرورت و اهمیت ۳۴

۱-۶-۱. ضرورت دینی ۳۴

۲-۶-۱. ضرورت حاکمیتی ۳۵

۳-۶-۱. ضرورت اجتماعی ۳۶

- ۳۶..... ۴-۶-۱. ضرورت فرهنگی
- ۳۷..... ۵-۶-۱. ضرورت بین‌المللی
- ۳۹..... ۶-۶-۱. ضرورت ارزش‌بنیانی مدیریت
- ۴۰..... ۷-۶-۱. مدیریت اسلامی، تجربه‌ای اجتماعی
- ۴۲..... ۸-۶-۱. ضرورت عدم جهان‌شمولی علم مدیریت

درس دوم: مبانی و منابع مدیریت اسلامی

- ۴۴..... ۱-۲. مبانی مدیریت اسلامی
- ۴۴..... ۱-۱-۲. قدمت ایمان به خداوند متعال
- ۴۵..... ۲-۱-۲. مدیریت بن‌الاسلام
- ۴۵..... ۳-۱-۲. امداد غنی
- ۴۶..... ۴-۱-۲. اسوه‌ها و اسوه‌های دینی و تاریخی
- ۴۷..... ۵-۱-۲. شهادت‌طلبی
- ۴۸..... ۶-۱-۲. وحدت و اعتماد ملی
- ۵۰..... ۷-۱-۲. روحیه اعتماد به نفس و خردباوری
- ۵۱..... ۸-۱-۲. توجه به عزت ملی
- ۵۱..... ۹-۱-۲. امید به آینده و افق روشن
- ۵۲..... ۲-۲. منابع مدیریت اسلامی
- ۵۵..... ۱-۲-۲. حوزه نرم‌افزاری مدیریت اسلامی
- ۶۰..... ۲-۲-۲. حوزه سخت‌افزاری مدیریت اسلامی

درس سوم: اصول مدیریت اسلامی

- ۶۲..... ۱-۳. اصول مدیریت اسلامی
- ۶۳..... ۱-۱-۳. اصل عدم تقدم بر خدا و رسول
- ۶۳..... ۲-۱-۳. اصل آخرت‌گرایی
- ۶۴..... ۳-۱-۳. اصل وحدت و هماهنگی
- ۶۵..... ۴-۱-۳. اصل اعمال مدیریت بر اساس اختیار نیروها

۶۵	۵-۱-۳. اصل اعمال مدیریت بر اساس بصیرت نیروها
۶۵	۶-۱-۳. اصل انتخاب مسئولان و مدیران اجتماعی
۶۶	۷-۱-۳. اصل شورا و مشورت در امور
۶۶	۸-۱-۳. اصل مردمی بودن اهداف و حمایت از مردم
۶۶	۹-۱-۳. اصل اخلاق اسلامی
۶۷	۱۰-۱-۳. اصل پاداش و جزا
۶۷	۱۱-۱-۳. اصل علم و آگاهی در امور
۶۸	۱۲-۱-۲. اصل تقسیم کار در امور
۶۸	۱۳-۱-۲. اصل عدالت، انصاف و میانه‌روی در امور
۶۸	۱۴-۱-۳. اصل نظارت دائمی و کنترل امور
۶۹	۷۲.۲-۳. اصل برپا نمودن مدیریت اسلامی
۷۲	۳-۳. نتایج کاربردی اصول ۷۱ گانه

درس چهارم: قدرت، نیرو، مدیریت اسلامی

۷۴	۱-۴. مروری بر مبحث قدرت نرم در مدیریت
۷۶	۲-۴. اخلاق محوری
۷۷	۳-۴. عقلانیت دینی
۷۸	۴-۴. اخلاق اسلامی
۷۹	۵-۴. اخلاق کاری اسلامی
۸۰	۱-۵-۴. شایسته‌سالاری
۸۰	۲-۵-۴. مصلحت‌گرایی
۸۰	۳-۵-۴. مسئولیت فردی و اجتماعی
۸۱	۴-۵-۴. ملت‌گرایی
۸۱	۵-۵-۴. تقواگرایی
۸۲	۶-۵-۴. پاسداری از کرامت انسان
۸۲	۷-۴. عدالت اجتماعی
۸۴	۷-۴. کیفیت‌گرایی

۸-۴. تقسیم کار عادلانه ۸۴

درس پنجم: ویژگی‌های سازمان، مدیریت و مدیر اسلامی

۱-۵. تعریف مفاهیم ضروری	۸۷
۱-۱-۵. سازمان	۸۷
۱-۱-۱. سازمان مطلوب	۸۷
۱-۱-۳. سازمان مطلوب از منظر اسلام	۸۷
۱-۱-۴. زیاده‌خواهی	۸۸
۲-۵. تاریخچه سازمان در اسلام	۸۹
۳-۵. مدیریت از دیدگاه آیات و روایات	۹۰
۴-۵. ویژگی‌های سازمان مطلوب	۹۲
۱-۴-۵. مبانی	۹۲
۲-۴-۵. اصول	۹۳
۳-۴-۵. مهارت‌ها	۹۴
۴-۴-۵. هدف‌داری سازمان	۱۰۱
۵-۴-۵. مهارت ادراکی فردی	۱۰۲
۶-۴-۵. مهارت انسانی	۱۰۶
۷-۴-۵. مهارت فنی	۱۰۹
۸-۴-۵. رابطه سازمان و مدیریت	۱۱۲

درس ششم: برنامه‌ریزی

۱-۶. اهمیت برنامه‌ریزی	۱۱۶
۲-۶. تعاریف برنامه‌ریزی	۱۱۸
۳-۶. مراحل برنامه‌ریزی	۱۱۸
۴-۶. مزایای برنامه‌ریزی	۱۱۹
۵-۶. مراحل ضروری برای تعیین هدف	۱۲۰
۱-۵-۶. شناسایی نیازها و انتظارات	۱۲۰

۱۲۰	۲-۵-۶. تعیین معیارها
۱۲۰	۳-۵-۶. اولویت بندی
۱۲۰	۴-۵-۶. انتخاب
۱۲۱	۵-۵-۶. مستندسازی هر مرحله
۱۲۱	۶-۶. مراحل ضروری برای تعیین تصمیم گیری
۱۲۱	۱-۶-۶. هدف گذاری
۱۲۲	۲-۶-۶. اهداف الهی
۱۲۳	۳-۶-۶. اهداف سازمانی
۱۲۳	۷-۶. عوامل سکست: برنامه ریزی
۱۲۴	۸-۶. عدالت: برنامه ریزی
۱۲۶	۹-۶. معیارها و مدارک: برنامه ریزی عدالت محور
۱۲۸	۱۰-۶. فواید برنامه ریزی
۱۲۸	۱-۱۰-۶. کاستن از میزان خطا: رزی
۱۲۹	۲-۱۰-۶. استفاده بهینه از منابع و امکانات
۱۳۱	۳-۱۰-۶. ایمنی از ندامت و پشیمانان

درس هفتم: هدف

۱۳۳	۱-۷. تعریف هدف
۱۳۴	۱-۱-۷. هدف اصلی، کمال و رشد الهی انسان
۱۳۴	۲-۱-۷. نقش شناخت و انتخاب هدف در کسب موفقیت
۱۳۶	۲-۷. انواع هدف، و راه های شناخت اهداف عالی در زندگی
۱۳۶	۱-۲-۷. هدف های مقدماتی
۱۳۷	۲-۲-۷. هدف نهایی
۱۳۸	۳-۷. تحقق هدف رضایتمندی عمومی
۱۴۰	۱-۳-۷. تحقق هدف با تخصص و تعهد محوری
۱۴۱	۲-۳-۷. تحقق هدف ها در نظارت همگانی
۱۴۲	۳-۳-۷. تعهد و پایبندی به اهداف سازمان

درس هشتم: سازمان‌دهی

- ۱-۸. اصول سازمان‌دهی ۱۴۵
- ۱-۸-۱. تفویض اختیار ۱۴۵
- ۱-۸-۲. ضرورت رعایت نظم ۱۴۶
- ۱-۸-۳. رعایت سلسله‌مراتب ۱۴۶
- ۱-۸-۴. تعهد و لیاقت ۱۴۷
- ۲-۸. مراحل اساسی در سازمان‌دهی ۱۴۷
- ۳-۸. نقش مدیریت، تدریس و اختیار ۱۵۰
- ۳-۸-۱. نظام‌ها و عدالت ۱۵۱
- ۴-۸. خدمات‌دهی - مبانی سازمان‌دهی ۱۵۳
- ۴-۸-۱. استکبارستیزی ۱۵۳
- ۴-۸-۲. مقهور نشدن ۱۵۴
- ۴-۸-۳. اخلاص و فداکاری ۱۵۴
- ۴-۸-۴. انقلاب ارزشی ۱۵۵
- ۴-۸-۵. زهد و آزادگی ۱۵۵
- ۴-۸-۶. مقاومت و آرامش ۱۵۵
- ۵-۸. سلسله‌مراتب مدیریت اسلامی ۱۵۶
- ۵-۸-۱. مدیریت خداوند ۱۵۶
- ۵-۸-۲. مدیریت پیامبر ۱۵۷
- ۵-۸-۳. مدیریت ائمه ۱۵۸
- ۵-۸-۴. مدیریت ولایت فقیه ۱۵۸
- ۵-۸-۵. مدیریت سازمان‌ها ۱۵۹
- ۶-۸. عوامل مؤثر در سلسله‌مراتب مدیریت در اسلام ۱۵۹
- ۶-۸-۱. حق خداوند ۱۵۹
- ۶-۸-۲. حق نفس ۱۶۰
- ۶-۸-۳. حقوق افعال عبادی ۱۶۰

۱۶۲.....	۸-۶-۴. حقوق پیشوایان
۱۶۳.....	۸-۶-۵. حقوق زیردستان
۱۶۴.....	۸-۶-۷. حقوق هم‌جواری

درس نهم: رهبری

۱۶۷.....	۹-۱. اهمیت رهبری
۱۶۷.....	۹-۲. تعریف رهبری
۱۶۸.....	۹-۳. رابطه رهبری و مدیریت
۱۷۰.....	۹-۴. ویژگی‌های رهبری
۱۷۰.....	۹-۴-۱. تحول بالا
۱۷۱.....	۹-۴-۲. برتری در استفاده با کارمندان
۱۷۱.....	۹-۴-۳. توجه به هیئت کارکنان
۱۷۱.....	۹-۴-۴. مصمم در اجرا
۱۷۲.....	۹-۴-۵. نظم
۱۷۲.....	۹-۴-۶. متعهد به هدف
۱۷۲.....	۹-۴-۷. توانایی شناخت درست از خود
۱۷۲.....	۹-۴-۸. آشنا به تکلیف
۱۷۲.....	۹-۴-۹. پاک‌سازی محیط از چاپلوسان و تملق‌گرایان
۱۷۳.....	۹-۴-۱۰. داشتن رفتار ملایم
۱۷۳.....	۹-۴-۱۱. مشورت در امور
۱۷۳.....	۹-۴-۱۲. انتقادپذیری
۱۷۴.....	۹-۴-۱۳. رعایت اعتدال در امور
۱۷۴.....	۹-۴-۱۴. اعمال مدیریت تشویق و تنبیه
۱۷۴.....	۹-۴-۱۵. حفظ اسرار کارکنان
۱۷۴.....	۹-۴-۱۶. آینده‌نگری
۱۷۵.....	۹-۴-۱۷. پرورش نیروی انسانی
۱۷۵.....	۹-۴-۱۸. عدالت در رهبری

- ۵-۹. ویژگی های رهبر عادل و ظالم..... ۱۷۶
- ۶-۹. تفاوت های رهبری غربی و اسلامی..... ۱۷۷
- ۷-۹. مهارت های رهبری..... ۱۷۹
- ۸-۹. آفات رهبری..... ۱۸۰

درس دهم: انگیزش

- ۱-۱۰. تعریف انگیزش..... ۱۸۲
- ۲-۱۰. عوامل اثر بر ایجاد انگیزه، از دیدگاه حضرت علی (ع)..... ۱۸۴
- ۱-۲۰-۱۰. مبنای با افراد سازمان..... ۱۸۴
- ۱-۲-۱۰. مشورت..... ۱۸۵
- ۳-۲-۱۰. تشویق و تنبیه..... ۱۸۵
- ۴-۲-۱۰. پاسخ گویی به مشکلات و کنترل عملکرد آنان..... ۱۸۶
- ۵-۲-۱۰. رفق و مدارا با زیردستان، همراه با قاطعیت..... ۱۸۷
- ۶-۲-۱۰. تواضع و عدم اجتناب از زیردستان..... ۱۸۸
- ۷-۲-۱۰. رعایت عدالت..... ۱۸۸
- ۸-۲-۱۰. رسیدگی به مشکلات مالی و اقتصادی زیردستان..... ۱۸۹
- ۹-۲-۱۰. به کارگماری افراد بر اساس لیاقت و صلاحیت..... ۱۸۹
- ۱۰-۲-۱۰. بخشش و گذشت نسبت به زیردستان..... ۱۹۰
- ۳-۱۰. مروری بر دیدگاه علمای اسلامی متقدم و معاصر درباره انگیزش..... ۱۹۲
- ۱-۳-۱۰. دیدگاه متقدمین اسلامی در مورد انگیزش..... ۱۹۲
- ۲-۳-۱۰. دیدگاه علمای معاصر اسلامی درباره انگیزش..... ۱۹۶
- ۳-۳-۱۰. نظریه مازلو..... ۲۰۳

درس یازدهم: تصمیم گیری

- ۱-۱۱. تعریف تصمیم گیری..... ۲۰۸
- ۲-۱۱. اهمیت تصمیم گیری..... ۲۰۸
- ۳-۱۱. تصمیم گیری و تصمیم سازی، و تفاوت میان این دو..... ۲۱۰

۲۱۳	۴-۱۱. مراحل تصمیم گیری
۲۱۳	۵-۱۱. جایگاه تصمیم گیری در مراحل انجام نظارت و کنترل
۲۱۴	۶-۱۱. عوامل مؤثر در کیفیت عملکرد فرایندها
۲۱۶	۷-۱۱. مؤلفه‌ها و عوامل مؤثر در تصمیم گیری
۲۱۷	۱-۷-۱۱. مشورت
۲۱۸	۲-۷-۱۱. حق محوری
۲۱۹	۳-۷-۱۱. توکل
۲۲۰	۴-۱۱. ویژگی‌های تصمیم گیری مدیران از دیدگاه حضرت علی
۲۲۰	۱-۸-۱۱. سناسازی رضع و شرایط موجود
۲۲۱	۲-۸-۱۱. ارزیابی راه‌های مختلف
۲۲۱	۳-۸-۱۱. ارزیابی راه‌های برگزیده بهترین‌ها
۲۲۲	۴-۸-۱۱. اجرا و پیگیری

درس دوازدهم: مشارکت در تصمیم‌سازی

۲۲۵	۱-۱۲. مشارکت کارکنان در نظام تصمیم‌سازی
۲۲۶	۲-۱۲. مشارکت در اسلام
۲۲۸	۳-۱۲. مشارکت در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران
۲۲۸	۴-۱۲. لوازم تصمیم‌گیری
۲۳۰	۵-۱۲. لغزشگاه‌ها در تصمیم‌گیری
۲۳۲	۶-۱۲. تصمیم‌گیری و مشارکت
۲۳۱	۷-۱۲. صفات و ویژگی‌های مشاوران
۲۳۴	۱-۷-۱۲. خداترس بودن
۲۳۴	۲-۷-۱۲. خردمند بودن
۲۳۵	۳-۷-۱۲. باتجربه بودن
۲۳۵	۴-۷-۱۲. بخیل نبودن
۲۳۵	۵-۷-۱۲. ترسو نبودن

- ۲۳۶..... ۱۲-۷-۶. حریص نبودن
- ۲۳۶..... ۱۲-۷-۷. دروغ گو نبودن

درس سیزدهم: مدیریت منابع (سرمایه‌های) انسانی

- ۲۳۸..... ۱۳-۱. مفهوم‌شناسی
- ۲۳۹..... ۱۳-۲. رغایف منابع انسانی
- ۲۳۹..... ۱۲-۲-۱. وظایف مدیریتی
- ۲۳۹..... ۱۳-۲-۲. وظایف عملیاتی
- ۲۴۰..... ۱۳-۳. فلسفه مدیریت منابع انسانی
- ۲۴۰..... ۱۳-۴. نقش و پیکاه ابلاغ در مدیریت منابع انسانی
- ۲۴۳..... ۱۳-۴-۱. مبنای روانی
- ۲۴۳..... ۱۳-۴-۲. کاهش استرس و فشارهای روانی
- ۲۴۳..... ۱۳-۴-۳. عدالت‌خواهی
- ۲۴۳..... ۱۳-۴-۴. پایبندی به ارزش‌ها
- ۲۴۴..... ۱۳-۵. فواید مدیریت اخلاق در مدیریت منابع انسانی
- ۲۴۵..... ۱۳-۶. نقش اخلاق از دیدگاه اسلام در مدیریت منابع انسانی
- ۲۴۶..... ۱۳-۷. معیارهای شایستگی کارکنان
- ۲۴۹..... ۱۳-۷-۱. تعهد
- ۲۴۹..... ۱۳-۷-۲. تعهد سازمانی
- ۲۵۰..... ۱۳-۷-۳. وجدان کاری
- ۲۵۰..... ۱۳-۷-۴. پایبندی به قانون و قانون‌گرایی
- ۲۵۰..... ۱۳-۷-۵. حفظ بیت‌المال
- ۲۵۰..... ۱۳-۷-۶. پاک‌دستی
- ۲۵۱..... ۱۳-۷-۷. امانت‌داری
- ۲۵۲..... ۱۳-۷-۸. نگهداری و محافظ اموال بودن
- ۲۵۲..... ۱۳-۷-۹. اخلاص
- ۲۵۳..... ۱۳-۷-۱۰. مسئولیت‌ها به عنوان امانات الهی

۲۵۳	۱۱-۷-۱۳ لزوم تطابق قول با فعل (وفای به عهد داشتن)
۲۵۳	۱۲-۷-۱۳ صداقت
۲۵۳	۱۳-۷-۱۳ حق پذیری
۲۵۴	۱۴-۷-۱۳ نیک نامی و نیکوکاری
۲۵۷	۱۵-۷-۱۳ رازداری
۲۵۸	۱۶-۷-۱۳ خدا باوری
۲۵۸	۱۷-۷-۱۳ معاد باوری
۲۵۹	۱۸-۷-۱۳ تعهد و پایبندی به اهداف سازمان
۲۶۰	۱۹-۷-۱۳ حساسیت
۲۶۰	۲۰-۷-۱۳ تعهد و رابطه
۲۶۱	۲۱-۷-۱۳ تکلیف کرامی
۲۶۲	۲۲-۷-۱۳ نظم و انضباط
۲۶۲	۲۳-۷-۱۳ کسب مقبولیت و احترام مردم
۲۶۲	۲۴-۷-۱۳ نفی خویشاوند گری
۲۶۳	۲۵-۷-۱۳ نفی ظلم و ستم
۲۶۳	۲۶-۷-۱۳ ریاست طلب نبودن
۲۶۳	۲۷-۷-۱۳ تخصص
۲۶۳	۲۸-۷-۱۳ مهارت و توانایی علمی و تخصصی
۲۶۳	۲۹-۷-۱۳ علم به مصالح
۲۶۴	۳۰-۷-۱۳ توانایی اجرای مصالح
۲۶۴	۳۱-۷-۱۳ مهارت های فنی
۲۶۵	۱-۸-۱۳ توانایی برقراری عدالت
۲۶۵	۲-۸-۱۳ قدرت جسمانی
۲۶۶	۳-۸-۱۳ نیرومندی
۲۶۶	۴-۸-۱۳ بلوغ عقلی و جسمی
۲۶۶	۵-۸-۱۳ قدرت پیش بینی صحیح
۲۶۷	۶-۸-۱۳ علم و دانایی

۲۶۷	۱۳-۸-۷. اطاعت مردم
۲۶۷	۱۳-۸-۸. فصاحت گفتار و توانایی انتقال پیام
۲۶۷	۱۳-۸-۹. عطوفت و نرم خوئی
۲۶۸	۱۳-۸-۱۰. شرح صدر
۲۶۸	۱۳-۸-۱۱. ذکاوت و آینده‌نگری
۲۶۹	۱۳-۸-۱۲. صبر در امور

درس چهاردهم: مدیریت توسعه سرمایه انسانی

۲۷۳	۱۴-۱. هدف توسعه سرمایه انسانی
۲۷۴	۱۴-۱-۱. اساسی
۲۷۵	۱۴-۲. تعریف توسعه سرمایه انسانی
۲۷۵	۱۴-۳. زمینه‌ها و مؤثرهای توسعه سرمایه انسانی
۲۷۵	۱۴-۳-۱. مدیریت دانش
۲۷۸	۱۴-۳-۲. اخلاقیت
۲۸۱	۱۴-۴. مدیریت استعدادیابی
۲۸۲	۱۴-۴-۱. تأثیرات مدیریت استعدادیابی در سازمان‌ها
۲۸۳	۱۴-۴-۲. مدیریت استعدادیابی در فرایندها، توسعه سرمایه انسانی
۲۸۳	۱۴-۵. جانشین‌پروری
۲۸۵	۱۴-۶. گردش مشاغل
۲۸۶	۱۴-۷. آموزش حین خدمت و استمرار آن
۲۸۷	۱۴-۸. شایسته‌سالاری
۲۸۹	۱۴-۹. انضباط
۲۸۹	۱۴-۱۰. شاخص‌ها و معیارهای توسعه سرمایه انسانی با نگرش اسلامی

درس پانزدهم: تعالی سازمان در مدیریت اسلامی

۲۹۴	۱۵-۱. سازمان‌های متعالی
۲۹۵	۱۵-۱-۱. تعریف تعالی و تعالی سازمانی

۲۹۵	۲-۱-۱۵. تاریخچه تعالی سازمانی
۲۹۶	۳-۱-۱۵. ویژگی های سازمان متعالی
۲۹۶	۲-۱۵. مدل های تعالی سازمان
۲۹۸	۳-۱۵. عوامل مؤثر در تعالی سازمانی
۲۹۸	۱-۳-۱۵. رهبری آرمان گرا
۲۹۹	۲-۳-۱۵. دستیابی به نتایج متعادل
۲۹۹	۳-۳-۱۵. ارزش آفرینی برای مشتریان
۳۰۰	۴-۳-۱۵. فرایندگرایی و تصمیم گیری مبتنی بر واقعیت
۳۰۰	۳-۳-۱۵. ارج گذاری بر سرمایه های انسانی
۳۰۱	۳-۳-۱۵. مشارکت ها
۳۰۱	۷-۳-۱۵. مسئولیت پذیری اجتماعی
۳۰۲	۸-۳-۱۵. یادگیری، خلاقیت و نوآوری
۳۰۲	۴-۱۵. معیارهای تعالی سازمانی
۳۰۳	۱-۴-۱۵. رهبری
۳۰۴	۲-۴-۱۵. خط مشی و استراتژی
۳۰۴	۳-۴-۱۵. کارکنان
۳۰۵	۴-۴-۱۵. مشارکت ها و منابع
۳۰۶	۵-۴-۱۵. فرایندها
۳۰۶	۶-۴-۱۵. نتایج مشتری
۳۰۶	۷-۴-۱۵. نتایج کارکنان
۳۰۶	۸-۴-۱۵. نتایج جامعه
۳۰۷	۹-۴-۱۵. نتایج کلیدی عملکردی
۳۰۷	۵-۱۵. اصول ارزشی تعالی سازمانی

درس شانزدهم: مدیریت راهبردی

۳۱۱	۱-۱۶. مروری بر تاریخچه مدیریت راهبردی
۳۱۳	۲-۱۶. تعاریف

۳۱۳	 ۱۶-۲-۱. راهبرد
۳۱۴	 ۱۶-۲-۲. راهبرد در مفهوم یک برنامه
۳۱۴	 ۱۶-۲-۳. راهبرد در مفهوم ترفند
۳۱۴	 ۱۶-۲-۴. راهبرد در مفهوم یک الگو
۳۱۵	 ۱۶-۲-۵. راهبرد در مفهوم موضع
۳۱۵	 ۱۶-۲-۶. راهبرد در مفهوم چشم انداز
۳۱۵	 ۱۶-۱. مدیریت راهبردی
۳۱۶	 ۱۶-۴. مدیریت راهبردی اسلامی (باییش توحیدی)
۳۱۷	 ۱۶-۴-۱. دیدگاه اول: آغاز از شاكلة اسلام
۳۱۸	 ۱۶-۴-۱. دیدگاه دوم: آغاز از مأموریت
۳۱۸	 ۱۶-۵. شناسایی انواع مدیریت راهبردی
۳۱۹	 ۱۶-۵-۱. سیطره و نفوذ بکر غربی
۳۱۹	 ۱۶-۵-۲. ناآشنایی با قابلیت های مدیریت اسلامی
۳۲۰	 ۱۶-۵-۳. عدم تمایز میان تکلیف و مدیریت و رویکردها
۳۲۱	 ۱۶-۵-۴. نبود تعریف و معیار مشخصی از مدیریت اسلامی
۳۲۱	 ۱۶-۵-۵. نبود یا محدودیت زمینه های نظامی در سطح سازمان
۳۲۲	 ۱۶-۵-۶. وجود ابهام در معنا و مفهوم مدیریت اسلامی
۳۲۲	 ۱۶-۵-۷. نبود نگاهی راهبردی به مقوله مدیریت اسلامی استفاده از آن در سطح سازمان
۳۲۳	 ۱۶-۵-۸. بی توجهی به انجام تحقیقات متفاوت در خصوص مدیریت اسلامی
۳۲۳	
۳۲۴	 ۱۶-۵-۹. موانع روانی پذیرش دیدگاه های تازه
۳۲۴	 ۱۶-۵-۱۰. راهبردهای مدیریتی برای مواجهه با موانع
۳۳۰	 کتابنامه

پیشگفتار

اصول عقاید یا اندیشه‌های بنیادی اسلام، پایه و اساس آیین حیات بخش اسلام است و در شکل‌گیری رفتار مسلمانان تأثیر بسزایی دارد؛ زیرا به طور کلی، رفتار انسان‌ها - خود آگاه یا ناخود آگاه - متأثر از اصول اعتقادی و به عبارت دیگر، جهان بینی آن‌هاست. از این رو، برای استقرار و تثبیت نظام ارزشی و رفتاری اسلام، باید مبانی عقیدتی آن مورد بررسی قرار گیرد.

سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، از مجموعه نهادهای انقلابی است که رسالت عظیم نشر و گسترش معارف و ارزش‌های اسلامی و مکارم اخلاقی را در ارتش بر عهده دارد. یکی از راه‌های تحقق این مأموریت خطیر، «آموزش» می‌باشد. از این رو، برای ارتقای دانش و بینش اعتقادی - سیاسی کارکنان آجا، اعم از کادر و وظیفه، «تداوم آموزش» نیازی اجتناب‌ناپذیر است.

از آنجا که مخاطبان آموزش های عقیدتی - سیاسی به دو دسته پایور و وظیفه تقسیم می گردند، بنابراین با توجه به سطح تحصیلات آن ها، دوره های مختلفی برای ایشان اجرا می شود که عبارت اند از:

۱. دوره های آموزشی کارکنان پایور: آموزش درجه داری (عمومی، تخصصی، لیه، تخصصی ثانویه و سرپرستی) و افسری (مقدماتی، عالی و دافوس).

۲. دوره های آموزشی کارکنان وظیفه: الف) دوره رزم مقدماتی ب) دوره های تربیت خدمت، که در سه سطح زیر دیپلم، دیپلم و فوق دیپلم، و لیسانس و بالاتر انجام می پذیرد.

از این روش ها و آموزش س.ع.س آجا در راستای رفع نیازهای یادشده و تأمین زیرساخت ها، لازم برای آموزش بهینه، روزآمد و کاربردی و همسو با قوانین و مقررات موجود و ابلاغی در حوزه تربیت و آموزش، به ویژه نظام جامع تربیت و آموزش نظامی، کل نیروهای مسلح و ارتش، اقدام به بازنگری و تدوین متون آموزش عقیدتی - سیاسی در کلیه سطوح نموده است.

بر اساس تدبیر فرماندهی معظم کل قوا، س.ع.س بر استفاده از ظرفیت های پژوهشگاه امام صادق (ع)، معاونت تربیت و آموزش س.ع.س آجا، اقدام به تهیه سرفصل برای دوره های مختلف آموزشی نمود و کارشناسان متون به آن پژوهشگاه و اگذار گردید که پس از بررسی و تصویب نهایی س.ع.س آجا، در کمیته ای علمی مرکب از نمایندگان معاونت تربیت و آموزش س.ع.س آجا و کارشناسان پژوهشگاه، تدوین متن به نویسنده واگذار شد. در طول دوره تدوین و نگارش، متخصص موضوعی با عنوان ناظر علمی بر روند مرحله تدوین نظارت و اشراف داشته است و پس از طی دوره یادشده، ناظران سازمانی و نهایی نیز متن را مورد نقد و اصلاح و تأیید قرار داده اند.

سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، در راستای اجرای نظام جامع تربیت و آموزش نیروهای مسلح در حوزه آموزش های عقیدتی - سیاسی، توجه خود را بر چند موضوع محوری متمرکز کرده است:

- آموزش قرآن (روخوانی، روان خوانی، ترجمه و مفاهیم، تفسیر)

- آموزش عقاید (توحید، عدل، نبوت، امامت، معاد)

- آموزش احکام

- آموزش اخلاق (اخلاق فردی، اجتماعی و سازمانی و...)

- آموزش مباحث سیاسی

- آموزش جهاد دفاعی

- آموزش تاریخ اسلام

- آموزش مدیریت اسلامی

بدیهی است، متن پیش رو به دلیل محدودیت های ناشی از حجم و ساعت آموزش و تنوع موضوعات مرتبط، نمی تواند پاسخ گوی تمامی نیازها باشد؛ از این رو لازم است استادان محترم:

۱. متن حاضر را اساس و مبنای آموزش ها قرار داده و بایان شیوا و خلاقیت ناشی از شغل استادی، کاستی های آن را از منابع و سایر دیگر تکمیل و نیازهای فراگیران را مرتفع سازند.

۲. نسبت به سؤالات مخاطبان که در چهارچوب موضوعات آموزشی متن حاضر است، نهایت دقت و توجه را معمول دارند و ضمن پاسخ گویی به آنها، موارد را به معاونت تربیت و آموزش سا.ع. س آجا منعکس نمایند تا در ویرایش و چاپ های بعدی متن از آنها بهره برداری شود.

۳. فراگیران را به سمت فهم و درک مطالب و نه حفظ آنها هدایت نمایند.

کتاب حاضر با عنوان روش مناسب و کاربردی مدیریت اسلامی، در موضوع مدیریت اسلامی برای دوره مقدماتی رشته ای تدوین گردیده است. در خاتمه، معاونت تربیت و آموزش س.ا.ع. س. آجا بر خود لازم می داند از نویسندگان محترم، ناظران محترم علمی، سازمانی و نهایی، و دیگر دست اندرکاران تدوین این متن، به ویژه مدیریت و مرکز تدوین متون آموزشی نیر هشتگاه امام صادق (ع) نهایت سپاس و امتنان را بنماید.

از اساتادان فاضل کیران و مسئولان اجرایی آموزش در خواست می شود دیدگاه ارزشمند و تجربه های ارزنده خود را در مورد متن حاضر، به یکی از طرق ذیل به بن، معاونت ارسال نمایند:

۱. شماره تماس معاونت تربیت و آموزش سازمان عقیدتی - سیاسی آجا: ۰۲۱-۸۸۴۱۷۸۱۳؛ شماره شمار ۰۷-۸۱۹۵۲۱-۰۲۱
۲. مکاتبه به نشانی: تهران، چهارم، قصر، سازمان عقیدتی - سیاسی ارتش جمهوری اسلامی ایران، ساختمان شماره دو، معاونت تربیت و آموزش، مدیریت تهیه متون آموزشی.

معاونت تربیت و آموزش
سازمان عقیدتی - سیاسی آجا